

# TLPST

Lesbrief 47: april 2018

Wilt u laten weten wat u van deze TLPST vond? Hebt u tips voor de volgende aflevering? Mail ons: [redactie@onzetaal.nl](mailto:redactie@onzetaal.nl).

## Voornamen (m/v)

Tess, Sophie, Julia en Anna waren vorig jaar in Nederland de populairste voornamen voor pasgeboren meisjes; Sem, Lucas, Finn en Daan voor pasgeboren jongens. In Vlaanderen piekten Louise, Olivia, Emma en Mila bij de meisjes en Liam, Noah, Finn en Lucas bij de jongens. Valt je daarbij iets op?

> [Lees verder](#)



## Hebben tweetalige kinderen een achterstand?

Als klein kind sta je voor een ingewikkelde taak: binnen een paar jaar moet je duizenden woorden leren, uitvogelen hoe je daar zinnen mee maakt en leren hoe je dat allemaal uitspreekt. Dat is veel werk! Helemaal als je twee talen tegelijk leert – bijvoorbeeld omdat je een Nederlandse moeder en een Franse vader hebt. Is dat inderdaad zwaarder?

> [Lees verder](#)



## Voornamen (m/v)

Tess, Sophie, Julia en Anna waren vorig jaar in Nederland de populairste voornamen voor pasgeboren meisjes; Sem, Lucas, Finn en Daan voor pasgeboren jongens. In Vlaanderen piekten Louise, Olivia, Emma en Mila bij de meisjes en Liam, Noah, Finn en Lucas bij de jongens. Valt je daarbij iets op?

Het antwoord op die vraag is: de voornamen van kinderen die nu geboren worden, zijn meestal kort. Ze zijn bovendien veel [korter](#) dan vroeger. De ontwikkeling naar kortere voornamen is begonnen in de tweede helft van de vorige eeuw. Vóór die tijd had je veel lange voornamen, zoals *Franciscus* en *Petronella*. De roepnamen waren dan bijvoorbeeld *Frans* en *Nel* (dus wél kort), maar de officieel vastgelegde voornamen waren lang.



In de jaren zestig begon het aantal officiële voornamen met 8, 9 of 10 letters sterk af te nemen, terwijl het aantal met 3, 4 of 5 letters juist steeg. Ook voornamen met 6 of 7 letters kwamen vanaf de jaren zestig meer voor, maar hun aantal daalde weer in de jaren tachtig.

Meer dan de helft van de meisjes die nu geboren worden, krijgt een naam van 4 of 5 letters. En zelfs één op de drie jongens krijgt een naam van maar 4 letters. Is zo'n korte naam misschien handiger voor ouders als ze hun kinderen tot de orde roepen?

### Modenamen

De populariteit van voornamen verandert trouwens voortdurend, onder meer omdat er geregeld modenamen voorkomen. Denk aan de voornaam [Britney](#), die bijzonder populair was in de periode nadat de Amerikaanse zangeres Britney Spears haar debuutalbum had uitgebracht.

### Voorspellingen

Het zou zelfs mogelijk zijn [wiskundig te voorspellen](#) hoe goed of slecht een nieuwe voornaam het in de toekomst zal doen. Vaak duurt het heel wat jaren voordat een voornaam de top van zijn populariteit bereikt. Een voorbeeld: de voornaam Sandra verscheen voor het eerst in 1924 en behaalde zijn top in 1971.

Wil je meer weten over voornamen? Bekijk de [lijstjes](#) met de voornamen per beginletter en lengte.

---

## Vragen en opdrachten

- 1a** Lees alleen de inleiding van de tekst. Beantwoord de vraag die aan het eind gesteld wordt.
- 1b** Zoek je eigen naam op in de [Nederlandse Voornamenbank](#). Houd de muis in de grafiek bij het staafje van jouw geboortjaar. Hoeveel kinderen hebben in dat jaar dezelfde naam gekregen als jij?

Lees nu de hele tekst.

Doe een testje in de klas:

- 2a** Maak een overzicht van het aantal letters waaruit de voornamen in jullie klas bestaan. Maak een apart overzicht voor jongens- en meisjesnamen.
- 2b** Bekijk nu de twee grafieken in het artikel '[Kort, korter, kortst](#)'. Vergelijk jullie overzicht met de percentages die in de grafiek staan bij het jaar waarin jullie geboren zijn. Is jullie klas een 'gemiddelde' klas wat het aantal letters in jullie namen betreft?

Het artikel begint met de zin: "We willen stoere kinderen." Volgens de auteur is dat de reden dat namen steeds korter worden.

- 3a** Vind jij een korte naam 'stoerder' klinken dan een lange naam? Probeer uit te leggen hoe dat volgens jou komt.
- 3b** Kun je nog meer redenen verzinnen waarom ouders een korte naam kiezen voor hun kind?

In het artikel staat: "Maar vanaf de jaren zestig gaan de veranderingen snel. De 8-, 9- en 10-letterige namen dalen met de teloorgang van de klassieke vernoemingsnaam."

- 4a** Wat betekent het woord 'teloorgang'?
- 4b** Leg in je eigen woorden uit wat er wordt bedoeld met: "De 8-, 9- en 10-letterige namen dalen met de teloorgang van de klassieke vernoemingsnaam."
- 4c** Ben jij naar iemand vernoemd?

Overleg in de klas:

- 5a** Hoeveel van jullie zijn vernoemd naar een familielid?
- 5b** Zouden jullie later zelf je kind vernoemen naar een familielid? Leg aan elkaar uit waarom wel of niet.
- 5c** Heeft iemand van jullie de naam van een bekende persoon gekregen?
- 5d** Zouden jullie later zelf je kind vernoemen naar een bekende persoon? Leg aan elkaar uit waarom wel of niet.

[> Antwoorden](#)

[> Terug naar de voorpagina](#)

## Hebben tweetalige kinderen een achterstand?

Kleine kinderen staan voor een heel ingewikkelde taak. Tussen het moment dat ze geboren worden en ongeveer hun vierde jaar leren ze vrijwel alles over hun taal: met een kind van vier kun je immers al een simpel gesprekje voeren. Dat betekent dat zo'n kind al duizenden woorden kent, dat het al ongeveer begrijpt hoe je woorden in het Nederlands tot zinnen aaneenrijgt, en dat het al die woorden weet uit te spreken. Dat is veel werk! Je zou dus denken dat een kind dat twee talen tegelijk moet leren – bijvoorbeeld omdat het een Nederlandse moeder en een Franse vader heeft – wel in het nadeel moet zijn. Is dat ook zo?



Veel ouders vragen het zich af: als wij allebei een verschillende taal spreken, wat moeten we dan met onze kinderen doen? Moet ieder van ons zijn/haar eigen moedertaal tegen hen spreken, zodat het kind allebei de talen leert? Of kunnen we beter kiezen voor één taal?

Op de website van de *Taalcanon* staat [een artikel](#) waarin het wetenschappelijk onderzoek naar dit onderwerp wordt samengevat (dat artikel wordt op zijn beurt weer samengevat in [dit filmpje](#)). Wat blijkt? De meeste wetenschappers adviseren ouders om hun kinderen in hun jonge jaren hun eigen taal te leren – ook als ze allebei een andere taal als moedertaal hebben.

Kleine kinderen blijken geen problemen te hebben met het leren van meerdere talen. Hun hersenen zijn nog heel flexibel en ze nemen nog heel veel op in hun geheugen. Natuurlijk zijn er ook problemen. Zo hebben tweetalige kinderen soms iets meer moeite om het juiste woord te vinden – ze moeten immers net wat dieper in hun geheugen graven. Maar daar staan voordelen tegenover: zo blijken tweetalige mensen gemakkelijker te kunnen schakelen tussen twee werkjes. Dat schakelen in hun hoofd zijn ze immers meer gewend.

In ieder geval is de kwaliteit van de taal uiteindelijk bij tweetalige kinderen gemiddeld minstens even hoog als bij eentalige kinderen. Het lijkt er een beetje op alsof de mens eigenlijk gemaakt is om meer dan één taal heel goed te kunnen spreken, in ieder geval als we daar vroeg genoeg mee beginnen. Gemengde ouderparen hoeven zich daarom niet veel zorgen te maken – als het kind allebei de talen voldoende hoort, zorgt dat kind zelf wel voor de rest.

---

## Vragen en opdrachten

- 1a** Lees alleen de inleiding van de tekst. Beantwoord de vraag die aan het eind gesteld wordt.
- 1b** Overleg in de klas: wie is er tweetalig opgevoed? Had dat feit invloed op het antwoord op vraag 1a?

Lees nu de hele tekst en bekijk het [filmpje](#) dat genoemd wordt.

- 2a** Wat is de belangrijkste zin in alinea 2 van de tekst?
- 2b** Wat is de belangrijkste zin in alinea 3 van de tekst?
- 2c** Noem een nadeel en een voordeel voor tweetalig opgevoede kinderen. Haal je antwoord uit alinea 4 van de tekst.
- 2d** Welke twee tips worden in de laatste alinea gegeven aan ‘gemengde’ ouders?
- 2e** Vat de inhoud van de tekst nu in je eigen woorden samen.

[> Antwoorden](#)

[> Terug naar de voorpagina](#)

## Antwoorden tekst 1

**1 t/m 3** Eigen antwoorden.

**4a** Het woord *teloorgang* betekent ‘verloren gaan’ of ‘verdwijnen’.

**4b** Eigen antwoord. Bijvoorbeeld: doordat steeds minder kinderen vernoemd worden naar een familielid, komen de 8-, 9- en 10-letterige namen steeds minder voor.

**4c** Eigen antwoord.

**5** Eigen antwoorden.

---

## Antwoorden tweede onderwerp

**1** Eigen antwoorden.

**2a** “Veel ouders vragen het zich af: als wij allebei een verschillende taal spreken, wat moeten we dan met onze kinderen doen?”

**2b** “De meeste wetenschappers adviseren ouders om hun kinderen in hun jonge jaren hun eigen taal te leren – ook als ze allebei een andere taal als moedertaal hebben.”

**2c** Nadeel: tweetalige kinderen hebben soms iets meer moeite om het juiste woord te vinden.

Voordeel: tweetalige kinderen kunnen gemakkelijker schakelen tussen twee werkjes.

**2d** Twee tips: begin vroeg en laat het kind beide talen voldoende horen.

**2e** Eigen antwoord.

---